

MEDGYESI KONSTANTIN

Grósz Károly politikai kommunikációja és hatalmi lépései mint narratív történetek a kortársi visszaemlékezésekben

1987-ben Grósz Károly miniszterelnöki fellépése egy új időszak ígérését hordozta. Grósz, az egykori agit-propos pártkader – mai kifejezéssel, provokatívan talán egyfajta kommunikációs szakembernek is nevezhetjük –, volt talán az utolsó olyan kommunista kötődésű politikai innovátor Magyarországon, aki a modellváltás kifejezés tematizálásával a szocializmus válságát a szocializmus keretei között próbálta meg kezelni, megoldani, feloldani. A szocializmus válságának diskurzusai közül a modellváltás narratívája volt az egyik utolsó kísérlet a pártállami jellegű struktúrák közötti útkeresésre. Grósz Károly 1988 májusában Kádár János leváltásával feljutott a csúcsra. Ebben az időszakban, ezekben a hetekben reálisan érezhette azt az új főtitkár, hogy az általa menedzselt modellváltás megvalósulhat, s megkezdheti egy új modell részleteinek kimunkálását. Grósz szerepe a rendszerváltozás társadalmi-politikai kontextusában azért is érdekes, mert befolyása a rendszerváltó dinamika erősödésével párhuzamosan folyamatosan csökkent. Amint a grószai modellváltás esélyei, lehetőségei irreálissá váltak, úgy került belátható távolságba a rendszerváltozás maga. Az elmúlt 30 év alatt Grósz Károlyt mondhatni "elfelejtette" a magyar társadalom, de a történeti forrásokon túl a kortársi visszaemlékezésekben is Grósz 1987–1989-es tevékenysége nyilvánvalóan narratív elem. Tervezett előadásom során a rendszerváltó folyamatot érintő visszaemlékezésekben, memoárokban, oral history vagy mélyinterjúkban a Grósz Károly politikai kommunikációját, hatalmi lépéseit érintő narratívákat vizsgálom. A diskurzuselemzési szövegfolyam számára közel negyven különböző megközelítésű visszaemlékezés áll a rendelkezésünkre. Vannak olyan visszaemlékező források, amelyekben Grósz tevékenysége csak mint egyfajta narratív csonk jelenik meg, jellemzőbb azonban az, hogy a miniszterelnök-főtitkár beszédcselekvései és hatalmi lépései egyértelműen narratív-történetformáló jellegűek. A grószai modellváltás mint diskurzus, mint narratíva elbukott 1989-ben. A különböző korokban az egyedi modellalkotás iránti vágy azonban öröknek tűnik.